

REORGANIZIRANE KOMORE U FEDERACIJI BIH

- ZAŠTO POSTATI ČLANICA KOMORSKOG SISTEMA
- KOJE POGODNOSTI NUDI NOVI KOMORSKI SISTEM
- SUBJEKTI IZVAN ČLANSTVA U PRIVREDNOJ ASOCIJACIJI
- BITI ČLAN PRIVREDNE ASOCIJACIJE KOMORSKOG SISTEMA U F BIH VIŠESTRUKO JE KORISNIJE I ZNAČAJNIJE OD «UŠTEDA» NA ČLANARINI

Izdavač:
Privredna/Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, Branislava Đurđeva 10.

Za izdavača:
Avdo Rapa
Jago Lasić

Urednik:
Mira Idrizović

Tehnički urednik:
Engin Mešanović

www.kfbih.com

Sarajevo, oktobra/listopada, 2003. godine

Cilj

Na prijedlog Vlade Federacije BiH, usvojene su izmjene Zakona o komorama, kojima je uveden princip dobrovoljnosti učlanjenja od 01.01.2004. godine.

Da bi se postigao puni legalitet i kompetentnost Komore kao privredne asocijacije u zastupanju njenih članova i privrede u cjelini, pred zakonodavnim i izvršnim organima vlasti, te u međunarodnoj privrednoj suradnji, komore u Federaciji su odlučile da provedu temeljne promjene u organiziranju, programskom djelovanju, finansiranju i kroz reorganiziranje postojećih privrednih/gospodarskih komora.

Definirani su ciljevi i model reorganiziranja koji su se bazirali na željama i zahtjevima članica.

Izraden je Prijedlog **novog Zakona o komorama** u saradnji sa Vladom FBiH koji će ići u proceduru razmatranja i usvajanja.

Definiran je **novi Komorski sistem FBiH**

U materijalu su ponudeni odgovori na logična pitanja svakog člana:

- Koji su ciljevi reorganiziranja komora;
- Šta je to novi komorski sistem;
- Koja je programska djelatnost novog sistema komora;
- Koja javna ovlaštenja ima komorski sistem;
- Koji je model finansiranja aktivnosti komorskog sistema;
- Šta nudi novi komorski sistem svakom subjektu;
- Kako postati članom;
- Šta gubi privredni subjekt u statusu izvan privredne asocijacije.

Materijal je informativan i namijenjen svim privrednim subjektima, budućim članovima novog komorskog sistema.

Ciljevi u reorganiziranju privrednih/gospodarskih komora

Suglasno usvojenom principu dobrovoljnosti u članstvu privrednih/gospodarskih komora, treba provesti odgovarajuće mjere transformiranja ove privredne asocijacije i učiniti je kreativnijom i sposobnijom da odgovori novim ciljevima i zadacima.

- Definirati privrednu asocijaciju, **kao cjelovit komorski sistem**, koji će funkcionirati na kantonalnom/županijskom ili regionalnom nivou i na nivou Federacije, te nivou Bosne i Hercegovine, sa podjelom poslova nadležnosti i aktivnosti;
- Organizirati komorski sistem kao modernu privrednu asocijaciju, primjerenu zadacima asocijacije u vremenu oporavka, obnove i razvoja privrede, te provođenja tranzicije u svim privrednim i društvenim sferama;
- Postići punu kompetentnost u zastupanju i predstavljanju interesa članova komorskog sistema, kako pred organima zakonodavne izvršne vlasti, tako i u razvoju međunarodnih privrednih odnosa;
- Unaprijediti koordinaciju u vođenju aktivnosti i akcija komora prema izvršnim organima vlasti;
- Definirati programe aktivnosti usmjerene ka sistemskim rješenjima, zakonima koji definiraju oblast privrede i ekonomije, te rješavanju konkretnih problema članova iz svake privredne grane;
- Usavršiti unutarnju organizaciju komorskog sistema i postići veću efikasnost u radu;
- Racionalizirati sistem finansiranja programa aktivnosti komora;
- Racionalizirati troškove poslovanja svakog člana u komorskom sistemu;

- Izvršavati prenesene javne ovlasti i davati usluge članovima, uz maksimalnu operativnost i poslovnost.

Novi model organiziranja komore kao privredne asocijacije

- Novim Prijedlogom Zakona postojeća organizacija privrednih/gospodarskih komora, zasnovana na odvojenim nivoima organizacije, mijenja se u **sistem privrednih/gospodarskih komora**, zasnovan na jedinstvu i članstva i programskih ciljeva i djelovanja.
- **Sistem privrednih/gospodarskih komora u Federaciji BiH**, jedinstvenu privrednu asocijaciju, čine:
 - Kantonalne/županijske privredne/gospodarske komore
 - Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH.
- Komorski sistem karakteriziraju:
 - Jedinstvo u: ciljevima, programu i aktivnosti;
 - Članstvo u kantonalnoj/županijskoj (baznoj) komori istovremeno je članstvo u cijelom komorskom sistemu;
 - Jedinstvo i veze kantonalnih/županijskih i Federalne komore;
 - Jedinstven registar članova;
 - Jedinstven informacioni sistem;
 - Usaglašeni i iznivelesani organizacioni, kadrovski, tehnički i materijalni preduslovi za funkcioniranje svake komore u komorskom sistemu, suglasno zadacima i članskoj osnovi;
 - Mogućnost racionalizacije mreže postojećih komora formiranjem **regionalnih komora**, na osnovama privrednih,

saobraćajnih, prirodnih i razvojnih potencijala susjednih komplementarnih kantona/županija;

- Racionalizacija modela finansiranja jedinstvenog komorskog sistema;
- Racionalizacija organa Federalne komore, kojima se uvodi **Privredno vijeće**, umjesto Skupštine i Upravnog odbora, od čega se očekuje veća operativnost u radu, kako organa komore tako i komorskog sistema u cjelini;
- Usuglašeni programi, planovi rada i djelovanja komora na svim nivoima u sistemu;
- Disperzirana javna ovlaštenja koja će obavljati kantonalne/županijske i Federalna komora u sistemu, sa ovlaštenjima koje ima i Vanjskotrgovinska komora BiH;
- Sve komore u sistemu, kantonalne/županijske i Federalna, imaju svojstvo pravnog lica;
- Jedinstvo u modalitetima i oblicima strukovnih udruženja, grupa, sekcija i odbora, komisija i slično, suglasno programu djelovanja komora i potreba članova.

Programska djelatnost reorganiziranih komora

- **Uloga i djelatnost** komora u novom Zakonu o komorama, definirani su suglasno postavljenim **ciljevima u transformaciji** komorskog sistema i **pozitivnim iskustvima** zemalja u okruženju, zemalja u tranziciji i zemalja sa kojima BiH ostvaruje najveću privrednu suradnju.

- Globalni zadaci komora u Federaciji su:
 - Partnerstvo sa organima zakonodavne i izvršne vlasti i uprave u zastupanju interesa članova;
 - Unapređivanje razvoja privrede i poduzetništva;
 - Obavljanje javnih ovlaštenja;
 - Drugi poslovi i djelatnosti vezani za ostvarenje funkcije komorskog sistema (informatika, edukacija, razvojni programi i projekti, te stručne, organizacione, marketinško-promocione i druge pomoći članovima).

- **Partnerstvo sa organima zakonodavne i izvršne vlasti se ostvaruje kroz:**
 - suradnju nadležnih organa sa teritorijalno nadležnom komorom kao partnerom;
 - pripremu i donošenje zakona, propisa i mjera ekonomske politike uz obavezno konsultiranje privrednih komora;
 - pripremu i donošenje:
 - strategija razvoja;
 - mjera zaštite domaće proizvodnje;
 - uspostava sistema održivog razvoja;
 - razvoja institucija tržišta;
 - razvoja standardizacije;
 - mjera unapređenja izvoza roba i usluga;
 - promociju privrede u zemlji i inozemstvu;
 - zastupanje interesa članova u donošenju regulative iz oblasti radnih odnosa, penzionog i zdravstvenog osiguranja, plaća i drugo;
 - dostavljanje stavova, mišljenja i prijedloga svojih članova nadležnim zakonodavnim i izvršnim organima vlasti na razmatranje, nakon njihovog usuglašavanja i stručne obrade u komorskom sistemu,

■ **U oblasti unapredenja privrede i poduzetništva**, komorski sistem ima nadležnosti u slijedećem:

- predlaganju zakona i podzakonskih akata iz oblasti privrede, općih i sektorskih;
- analiziranju dještva propisa i mjera ekonomske politike i predlaganju mjera;
- usklađivanju interesa različitih grana privrede;
- pružanju savjeta i pravnih suluga;
- pružanju pomoći pri izradi bisnis planova, razvojnih projekata i drugo;
- povezivanje sa međunarodnim institucijama u pomoći razvoja i podršku SME;
- istraživanju tržišta za članove na lokalnom i širem nivou;
- pružanju usluga članova u povezivanju sa drugim poslovnim subjektima;
- promotivnim aktivnostima za članove u privrednim i investicionim aktivnostima;
- uspostavljanju suradnje i poslovnih odnosa sa finansijskim institucijama;
- podrška u standardizaciji proizvoda i uvođenju inovacija;
- lobiranje interesa članova u javnosti, kod državnih organa i poslovnih partnera;
- suradnju sa naučnim i obrazovnim institucijama i službama za zapošljavanje i drugim asocijacijama;
- organiziranje stručne edukacije;
- formiranje ažurne i aktualne baze podataka za sve članove;
- arbitriranje u narušavanju dobrih poslovnih običaja i odnosa;
- pružanje drugih stručnih usluga članovima komorskog sistema i organima zakonodavne i izvršne vlasti, kao partnerima.

- Obavljanje poslova javnih ovlaštenja, u skladu sa novim Zakonom o komorama i prenesenim ovlastima, odnose se na:
 - robne i saobraćajne kontingente,
 - certifikate o porijeklu proizvoda,
 - izvozne dozvole,
 - potvrde da se robe ne proizvode u BiH,
 - potvrde za carinske olakšice,
 - potvrde u oblasti ATA Carneta,
 - potvrde o višoj sili,
 - potvrde o bonitetu radi učešća na tenderima,
 - ocjene i mišljenja o investicionim projektima,
 - raspored dozvola za izvođenje radova u inozemstvu,
 - druge potvrde i uvjerenja za članove o kojima komore vode evidenciju.

Uvjerenja, potvrde i drugi akti koje izdaju komore imaju karakter i značaj javnih isprava.

- Druge djelatnosti komora u sistemu su veoma značajne za članove od kojih će neke biti organizirane jedinstveno, kao npr.:
 - jedinstven informacioni sistem, sa:
 - jedinstvenom bazom podataka o članovima, domaćem tržištu, proizvodima i uslugama, investicionim projektima i sl.
 - principom javnosti i transparentnosti,
 - povezivanjem sa vanjskim i međunarodnim izvorima podataka,
 - umreženim sistemom korisnika,
 - publikovanjem u medijima, glasniku, internetu i slično.
- Sukladno potrebama članova u pojedinim kantonima/županijama/regijama, komore organiziraju i realiziraju:

- programe edukacije;
- izradu studija i elaborata o pojedinim programskim ciljevima;
- stručna savjetovanja, okrugle stolove i simpozije, prezentacije makro projekata i slično;
- stručnu pomoć članicama u izradi razvojnih programa, registraciji novoformiranih kompanija, i drugo;
- marketinško-promocione aktivnosti za članice;
- pripremu i organiziranje članica u nastupima na sajmovima, izložbama i drugim oblicima prezentacije;
- pomoć u programima privatizacije poduzeća i u lobiranju budućih strateških partnera;
- gradnju partnerskih odnosa sa inozemnim, regionalnim privrednim/gospodarskim komorama;
- organiziranje i prihvata posjeta privrednih delegacija drugih regija i drugih država, te uspostavljanje poslovnih komunikacija sa zainteresiranim članovima;
- nastupanje na odabranim privrednim sajmovima i drugim privrednim manifestacijama, u okviru komorskog sistema i u saradnji sa Vanjskotrgovinskom komorom;
- izrada promocijnih, marketinških publikacija, brošura, prospekata, CD romova i sl. za pojedine članove, grupacije članova iz pojedinih grana ili za predstavljanje kompletne privredne strukture;
- drugi stručni i organizirani poslovi i zadaci prema zahtjevima članova.

Model finansiranja

- Finansiranje aktivnosti komorskog sistema se osigurava iz:
 - članarine,
 - doprinosa,
 - kotizacija,
 - prihoda od konsalting usluga,
 - prihoda od obavljenih javnih ovlaštenja,
 - drugih izvora, u skladu sa Statutom.
- Visina članarine se određuje prema ekonomskoj snazi članova:
- Članarina se odnosi na članstvo u komorskom sistemu i uplaćuje se na zajednički račun kod jedne od poslovnih banaka u sjedištima kantona/županija;
- Odlukama skupština kantonalnih/županijskih komora i Privrednog vijeća P/GK FBiH, a na osnovu usuglašenih odnosa, utvrđuje se: osnovica, stopa, rokovi i način plaćanja članarine i doprinosa;
- Pogodnost za članstvo
 - Jedna članarina za komorski sistem;
 - Racionalizacija u troškovima i manje stope članarine;
 - Realnija osnovica za članarine i doprinose;
 - Puna transparentnost u utrošku sredstava;

Šta nude nove komore

Prema pozitivnim iskustvima zemalja sa razvijenom privredom i tržišnom ekonomijom, kao i zemalja u tranziciji, po pravilu svaki privredni subjekt koji izlazi na tržište sa proizvodom ili uslugom, je član privredne asocijacije koja zastupa njegove interese i pomaže mu u realiziranju njegovih poslovnih ciljeva i planova.

- Reorganizirani komorski sistem u FBiH svojim članovima osigurava niz pogodnosti :
 - članovi su u familiji jedinstvene privredne asocijacije, po uzoru na drugi poslovni svijet;
 - Imaju legitimnog i kompetentnog zastupnika pred organima zakonodavne i izvršne vlasti, te predstavljanja u zemlji i svijetu; imaju svoja udruženja, vijeća sekcije, komisije i druge oblike organiziranja, u zastupanju i realiziranju svojih poslovnih ciljeva;
 - Mogu izvršiti bitan uticaj u stvaranju povoljnog okruženja za biznis i uspješno poslovanje;
 - Imaju na raspolaganju svoju asocijaciju u svakoj vrsti stručne pomoći kao i organiziranje svih vrsta privrednih manifestacija od zajedničkog ili pojedinačnog interesa;
 - Imaju na raspolaganju kompletnu infrastrukturu u provođenju svih oblika aktivnosti, usuglašavanju stavova i artikulisanju interesa;
 - Za članove se obavljaju poslovi iz javnih ovlaštenja po povoljnijim uslovima.

**Biti član jedinstvene privredne asocijacije
višestruko je korisnije i značajnije od
«ušteda» na članarini.**

Kako postati članom

Članom komorskog sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine privredni subjekt postaje potpisom Izjave o pristupanju članstvu.

Nepotpisivanjem izjave, privredni subjekt ostaje izvan članstva jedinstvene privredne asocijacije FBiH.

■ KONSEKVENCE IZJAVE

- **Izjavom o pristupanju u članstvo komorskog sistema svaki član osigurava:**
 - ravnopravno članstvo u komorskom sistemu ,
 - pravo da učestvuje u biranju predstavnika u sve oblike organiziranja,
 - pravo korištenja svih potencijala komorskog sistema,
 - pravo učešća u svim oblicima i svim programima djelovanja komorskog sistema,
 - pravo korištenja svih rezultata iz programa aktivnosti komorskog sistema i programa pomoći,
 - pravo na legitimno zastupanje kod subjekata zakonodavnih i izvršnih organa vlasti, te predstavljanje kod privrednih subjekata i drugih asocijacija,
 - pravo na organizirani nastup i predstavljanje članova kroz komorski sistem na sajmovima, i drugim promocijnim skupovima.

Iz navedenih i drugih prava i pogodnosti koja se ostvaruju pristupanjem familiji organiziranih privrednih subjekata u komorskom sistemu, **preporuka je da svaki privredni subjekt izjavom potvrdi svoj pristup.**

- **Nepristupanjem u članstvo** komorskog sistema privredni subjekt se isključuje iz navedenih pogodnosti legitimnih članova ili poskupljuje usluge, koje pruža komorski sistem.

Poruke

- BUDITE LEGITIMNI ČLAN ASOCIJACIJE – PRIVREDNIH/ GOSPODARSKIH KOMORA U FEDERACIJI BiH;
- UČESTVUJTE U IZGRADNJI KOMORSKOG SISTEMA, U SKLADU SA OSOBNIM CILJEVIMA I INTERESIMA;
- RAZVIJAJMO POSLOVNE ODNOSI SA DRUGIM ASOCIJACIJAMA I INSTITUCIJAMA PRIVREDE;
- OSIGURAJTE PRAVO KORIŠTENJA POGODNOSTI ČLANSTVA U PRIVREDNOJ ASOCIJACIJI;
- NE ISKLJUČUJTE SVOJU KOMPANIJU IZ FAMILIJE PRIVREDNE ASOCIJACIJE;
- ISPUNITE PREUZETE OBAVEZE ČLANA.

PRIVREDNE/GOSPODARSKE KOMORE KANTONA/ŽUPANIJA U FEDERACIJI BiH

1. PRIVREDNA KOMORA UNSKO–SANSKOG KANTONA, BIHAĆ;
2. GOSPODARSKA KOMORA ŽUPANIJE POSAVSKE, ORAŠJE;
3. PRIVREDNA KOMORA TUZLANSKOG KANTONA, TUZLA;
4. PRIVREDNA KOMORA ZENIČKO–DOBOJSKOG KANTONA, ZENICA;
5. PRIVREDNA KOMORA BOSANSKO–PODRINJSKOG KANTONA, GORAŽDE;
6. PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA SREDNJBOSANSKOG KANTONA/ŽUPANIJE, JAJCE;
7. PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA HERCEGOVAČKO–NERETVANSKOG KANTONA/ŽUPANIJE, MOSTAR;
8. GOSPODARSKA KOMORA ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE, POSUŠJE;
9. PRIVREDNA KOMORA KANTONA SARAJEVO, SARAJEVO;
10. GOSPODARSKA KOMORA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE, LIVNO.